

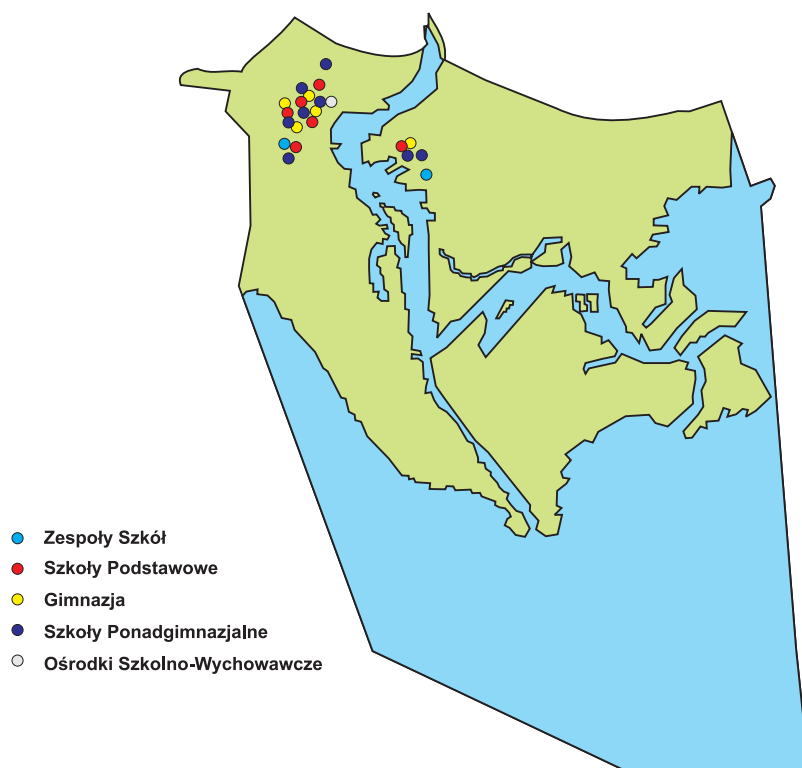

Świnoujście

4 maja 1945 r. została wyzwolona wyspa Wolin a 5 maja wyspa Uznam wraz ze Świnoujściem. 4–5 września Pełnomocnik Rządu RP przejmuje obwód Uznam – Wolin i rozpoczyna się organizacja polskiej państwowości na tych ziemiach. Do 13 października 1945 roku obsadzono wszystkie stanowiska burmistrzów, wójtów w gminach i sołtysów na wsiach. Zgodnie z zarządzeniem Rady Ministrów z 29 maja 1946 r. utworzono powiat woliński z siedzibą władz w Świnoujściu. Powiat obejmował wyspę Wolin, część wyspy Uznam i wyspę Karsibór. Granica powiatu opierała się o Bałtyk na północy, Odrę na zachodzie, Zalew Szczeciński na południu i rzekę Dziwnę na wschodzie. Powierzchnia powiatu wynosiła 538 km². Lądowy obszar obejmował powierzchnię 306 km². Na terenie powiatu znajdowały się 3 miasta: Świnoujście, Międzyzdroje i Wolin.

Uchwała Rady Ministrów nr 152 z 1958 r. w sprawie odbudowy Świnoujścia stała się punktem zwrotnym w historii powojennej tego miasta i powiatu. Był to ważny impuls ożywienia rozwoju gospodarczego i stabilizacji życia społecznego. Do 1975 r. powiat woliński funkcjonował w dotychczasowych granicach. Ogromna większość ludności to robotnicy umysłowi zatrudnieni w gospodarce morskiej i usługach. Tylko 19% ludności znalazło zatrudnienie w rolnictwie.

Reforma administracji w 1975 r. wydzieliła Świnoujście wraz z Międzyzdrojami jako samodzielną gminę. Od ponownej reformy administracji w 1999 r. Międzyzdroje stały się samodzielną gminą, a Świnoujście funkcjonuje jako miasto na prawach powiatu. Obecnie jest położone na trzech wyspach o powierzchni 195 km², gdzie mieszka około 41 tys. ludności. Każda z tych wysp pełni inną funkcję i ma niepowtarzalny charakter. Wyspa Uznam (tylko 40 km² należy do Polski) to centrum administracyjno-usługowe i ośrodek wczasowo-uzdrowiskowy. Tutaj mieszka 80% populacji miasta.

Na wyspie Wolin funkcjonują największe przedsiębiorstwa związane z gospodarką morską: Port Handlowy sp. z o.o., Morska Stocznia Remontowa S.A., „Odraport” sp. z o.o. i Terminal Promowy sp. z o.o. obsługujące żeglugę promową i pasażerską na liniach do Skandynawii i Niemiec. Miasto dzięki położeniu i walorom klimatycznym pełni ważną funkcję wczasowo-uzdrowiskową. Oferuje turystom wiele atrakcji i zabytków: najwyższą w Europie latarnię morską (68 m), zespół dziewiętnastowiecznych fortyfikacji wchodzących w skład twierdzy Świnoujście: Fort Anioła, Forty Zachodnie i Fort Gerhar-da, najdłuższy w Europie kamienny falochron, Muzeum Rybołówstwa Morskiego, neogotycki kościół Chrystusa Króla, gotycki kościół z ołtarzem z XV w. i amboną z XVII w. w Karsiborzu. Świnoujście to także centrum kultury. Tu od 1966 r. odbywa się FAMA, czyli Festiwal Artystyczny Młodzieży Akademickiej, Dni Morza i Festiwal Piosenki Morskiej „Wiatrak”.

Organizacja oświaty w powiecie w latach 1945–1950

Przejęcie władzy w powiecie wolińskim odbyło się 6 października 1945 r. Grupa operacyjna z pełnomocnikiem RP na obwód Wolin – Uznam, Władysławem Matulą, ustanowiła polską administrację w powiecie. Pierwszym inspektorem szkolnym został Władysław Łaba.

Działania skąpej administracji oświatowej koncentrowały się na przejęciu i zabezpieczeniu pozostałych po zniszczeniach wojennych obiektów oświatowych oraz organizowaniu maksymalnej liczby szkół, tak aby każdemu polskiemu dziecku umożliwić naukę. Zadania te były niezmiernie trudne, bo większość placówek oświatowych była zniszczona i zdewastowana. Brakowało nauczycieli, sprzętu, podręczników, opału itp. W Świnoujściu polskie władze oświatowe przejęły trzy budynki szkolne położone przy ulicy Narutowicza 10, Piastowskiej 53 i Niedziałkowskiego 2. Na terenie powiatu zaś przejęto szkoły w Międzyzdrojach, Wolinie, Przytorze, Ognicy, Kałczewie, Międzywodziu, Zastaniu, Jarzębowie, Uninie, Mokrzczy, Dargobądz, Kadrebiu, Ładzinie, Warnowie, Domysławowie, Wapnicy, Wicku, Lubaniu i Karsiborzu. Były to ponemieckie obiekty szkolne z 1–2 izbami lekcyjnymi i pomieszczenia dla nauczyciela.

9 listopada 1945 r. otwarto w Świnoujściu pierwszą Publiczną Szkołę Powszechną, przy ul. Piastowskiej 53. Organizatorem i kierownikiem szkoły była Maria Śliwińska. W dniu otwarcia do szkoły było zapisanych 4 uczniów. Wraz z napływem ludności polskiej organizowano dalsze szkoły przede wszystkim w tych miejscowościach, w których powstawały większe skupiska osadników.

1 kwietnia 1946 roku rozpoczęła pracę Publiczna Szkoła Powszechna w Wolinie pod kierownictwem Antoniego Liczmańskiego. W tym samym roku rozpoczęły pracę szkoły powszechne w Dargobądz – organizator Bruno Dąbrowski, Kołczewie – organizator p. Zarzycki, Międzyzdrojach – orga-

nizator Mieczysław Kiełczewski, Domysławiu – organizator Leon Marciniak, Przytorze – organizator Franciszek Adamczyk, Karsiborzu – organizatora nie ustalono, Zastaniu – organizator Irena Kozłowska, Ładzinie – organizator Eleonora Kordowicz, Łuskowie – organizator Bronisława Osmulska.

Powstawanie polskich szkół odbywało się spontanicznie, ale było ściśle związane z akcją osiedleńczą. Najszybciej rosła liczba ludności polskiej w Świnoujściu, Międzyzdrojach i Wolinie. W 1945 r. w powiecie wolińskim osiedliło się 672 Polaków, w 1946 r. – 5748 a w 1948 r. – 12 011.

W 1947 r. utworzono szkoły w Mokrzczy i Wiselce, a w roku następnym w Wapnicy, Uninie, Warnowie i w Warnowie. 1 września 1947 r. na terenie powiatu pracowało 15 szkół, w których uczyło się w 45 oddziałach 1014 dzieci. W następnym roku szkolnym w 17 szkołach uczyło się w 55 oddziałach nie mniej niż 1166 dzieci.

W szkołach działały liczne organizacje młodzieżowe. We wrześniu 1948 roku w 17 szkołach działało: 6 drużyn ZHP, 13 kół PCK, 5 kół Ligi Morskiej i 6 spółdzielni uczniowskich. W 7 szkołach dożywiano 728 uczniów.

5 listopada 1949 r. ówczesny inspektor szkolny podpisał zarządzenie dotyczące stanu prawnoorganizacyjnego sieci publicznych szkół powszechnych w powiecie wolińskim. W dokumencie tym określił siedziby szkół zbiorczych i ich obwody szkolne. Utworzono 4 szkoły zbiorcze w Świnoujściu, Wolinie, Kołczewie i Międzyzdrojach, w których istniały siedmioklasowe szkoły podstawowe. Pozostałe 13 szkół włączono do rejonu szkół zbiorczych.

Poza szkolnictwem podstawowym z ogromnym trudem i wieloma kłopotami rozpoczynała się organizacja i tworzenie pierwszych placówek szkół średnich. We wrześniu 1946 r. powołano gimnazjum i liceum w Świnoujściu, przy ul. Niedziałkowskiego 2.

Placówkę tę organizowała Jadwiga Jasińska na polecenie Kuratorium w Szczecinie. Utworzono 3 klasy: wstępną, I, II, III gimnazjum i I liceum. Łącznie było zapisanych 45 uczniów, a grono nauczycielskie składało się z 5 osób: Marii Olszewskiej, Kazimierza Królikowskiego, Władysława Wilinkiewicza i Rudolfa Sadowskiego. Uczniów z terenu powiatu umieszczono w internacie zorganizowanym u sióstr zakonnych, przy ul. Chopina. Instrukcja Ministerstwa Oświaty z 4 maja 1949 r. w sprawie organizacji roku szkolnego 1948/49 ujednotoczyła strukturę szkolnictwa, wprowadzając siedmioklasową szkołę podstawową i czteroletnie liceum ogólnokształcące na podbudowie szkoły podstawowej. Instrukcja wprowadzała: szkołę ogólnokształcącą stopnia podstawowego i licealne – klasy I–XI, szkołę ogólnokształcącą stopnia licealnego – klasy I–IV, szkołę ogólnokształcącą stopnia podstawowego – klasy I–VII. Na podstawie tej instrukcji 1 września 1948 roku połączono dotychczasowe gimnazjum i liceum – 85 uczniów ze szkołą powszechną – 332 uczniów w Jedenastoletnią Szkołę Ogólnokształcącą Stopnia Podstawowego i Licealnego w Świnoujściu. Szkołą od 1 września 1949 r. do końca lipca 1951 r. kierowała Marta Śliwińska-Argasińska. Od tego czasu nastę-

POWSTANIE SZKÓŁ POWSZECHNYCH I ICH STAN ORGANIZACYJNY NA KONIEC ROKU SZKOLNEGO 1948–49

Lp.	Miejscowość	Data zorganizowania	Nauczyciel organizator	Stan organizacyjny na koniec 1948–49				
				najwyższa klasa	liczba oddziałów	liczba nauczycieli	stan organizacyjny	liczba dzieci
1.	Świnoujście	9.11.1945	Maria Śliwińska	VII	10	7	6 nauczycieli	284
2.	Wolin	1.04.1946	Antoni Liczmański	VII	7	4	4 nauczycieli	151
3.	Dargobądz	8.04.1946	Brunon Dąbrowski	IV	2	1	1 nauczyciel	46
4.	Kałczewo	16.05.1946	Zarzycki	VII	4	3	3 nauczycieli	104
5.	Międzyzdroje	20.05.1946	Mieczysław Kietczewski	VII	7	4	4 nauczycieli	180
6.	Domysłów	1.09.1946	Leon Marciniak	VI	3	2	2 nauczycieli	61
7.	Przytor	1.09.1946	Franciszek Adamczyk	IV	2	1	1 nauczyciel	32
8.	Karsibór	1.09.1946	nie ustalono	IV	2	1	1 nauczyciel	31
9.	Zastań	1.09.1946	Irena Kozłowska	IV	2	1	1 nauczyciel	29
10.	Ładzin	15.11.1946	Eleonora Kordawicz	IV	2	1	1 nauczyciel	40
11.	Łuskowo	1.12.1947	Bronisława Osmulka	IV	2	1	1 nauczyciel	32
12.	Mokrzyca	1.09.1947	Emilia Sołtys	IV	2	1	1 nauczyciel	33
13.	Wisetka	2.09.1947	Leon Marciniak	IV	2	1	1 nauczyciel	25
14.	Wapnica	1.09.1948	Teodor Mikołajczak	IV	2	1	1 nauczyciel	30
15.	Unin	23.01.1948	Irena Kozłowska	IV	2	1	1 nauczyciel	47
16.	Warszów	1.01.1948	Helena Bieńkowska	IV	2	1	1 nauczyciel	28
17.	Warnowo	1.03.1948	Z. Gołębiowska	IV	2	1	1 nauczyciel	13

Z dziejów ziemi wolińskiej, pod redakcją T. Białeckiego, Szczecin 1973, s. 418.

pował szybki rozwój szkoły. Rosła liczba uczniów szczególnie stopnia podstawowego. W roku szkolnym 1949/50 uczyło się w szkole ogółem 438 uczniów, z tego w szkole podstawowej 355, a w roku następnym 467 uczniów, z tego w szkole podstawowej 373.

Od 1949 do 1950 r. funkcjonowała Bursa Międzyszkolna, przy ul. Piastowskiej 53, którą kierowała Krystyna Plecińska. Przy świetlicy szkolnej dożywiano 170 uczniów. W roku szkolnym 1950/51 pracowało w Jedenastoletniej Szkole Ogólnokształcącej 15 nauczycieli.

W roku szkolnym 1946/47 działało Miejskie Gimnazjum i Liceum dla Pracujących w Świnoujściu, gdzie uczyło się 72 słuchaczy, a w następnym roku 140. Placówką kierowała Jadwiga Jasińska. W 1947 roku zorganizowano 3 oddziały w zakresie szkoły podstawowej i gimnazjum dla 62 słuchaczy. W Liceum dla Pracujących w roku szkolnym 1949/50 uczyło się 90 słuchaczy, z tego ukończyło szkołę 52.

Wiodącym jednak zadaniem oświaty dorosłych była walka z analfabetyzmem. Znajomość języka polskiego w mowie i piśmie była nieodzownym warunkiem funkcjonowania w tworzącym się społeczeństwie lokalnym. W 1948 roku powołano Powiatową Radę Społeczną do walki z analfabetyzmem. Realizację tego zadania przejęły władze oświatowe powiatu i placówki szkolne. Na kursy dla analfabetów w 1949

roku uczęszczało 907 osób. Komitety do walki z analfabetyzmem powołano poza miastami w Wisetce, Łuskowie i Kołczewie.

Rozwijająca się gospodarka, a w tym rybołówstwo, budownictwo, rolnictwo i usługi, rodziła potrzebę kształcenia kadr zawodowych na poziomie zasadniczym i średnim. 1 września 1948 roku powstaje w Świnoujściu Publiczna Szkoła Średnia Zawodowa, której organizatorem był Tadeusz Grzybek. W roku szkolnym 1949/50 uczyło się w niej 82–85 uczniów na kierunkach: mechaniczno-rybackim, dziewiarsko-szkutniczym oraz bielizniarsko-krawieckim (siecierskim). Pierwsza szkoła rolnicza zostaje zorganizowana w Wolinie w 1949 r.

W miastach powiatu wolińskiego w 1946 roku czynne były 3 przedszkola. Pierwsze przedszkole w Świnoujściu organizuje J. Trokowska. Mieści się ono w domu mieszkalnym, przy ul. Hołdu Pruskiego. Komenda Marynarki Portu Wojennego otwiera własną placówkę przedszkolną w 1948 r. W roku szkolnym 1948/49 pracuje już na terenie powiatu 7 przedszkoli, w których znalazło opiekę 247 dzieci. Trzy przedszkola utworzono w miastach: Świnoujściu, Wolinie i Międzyzdrojach, a 4 na wsiach: w Dargobądz, Kołczewie, Ładzinie i Mokrzyca. W 1951 roku utworzono 2 dalsze przedszkola wiejskie w Przytorze i Kodrąbiu.

Rozwój oświaty w powiecie wolińskim w latach 1951–1972

Nowa instrukcja Ministerstwa Oświaty z 12 kwietnia 1950 r. zalecała tworzenie szkół pełnych siedmioklasowych, gdzie liczba uczniów jest większa niż 80. W rezultacie w roku szkolnym 1950/51 podniesiono stopień organizacyjny szkół w Uninie i Dargobądku, w następnym roku w Mokrzczy i Karsiborzu do szkół o 2 nauczycielach. 1 września 1952 r. podniesiono stopień organizacyjny szkoły w Warszawie i w Przytorze do szkół sześcioklasowych z 2 nauczycielami.

ki lokalowe miały pozostałe szkoły o 1 nauczycielu, gdyż odpowiadały organizacji pruskiej.

W każdym następnym roku szkolnym kładziono duży nacisk na potrzebę dalszego podnoszenia stopnia organizacyjnego szkół niepełnych i zagęszczania sieci szkół zbiorczych przygotowanych do realizacji programu szkoły siedmioklasowej.

W 1955 r. utworzono 18 obwodów szkolnych, na terenie których znajdowało się 21 szkół wraz z filiami. Były to szkoły podstawowe pełne siedmioklasowe, które znajdowały się w Świnoujściu; szkoły podstawowe niepełne sześcioklasowe

TABELA 2.

WZROST STOPNIA ORGANIZACYJNEGO SZKÓŁ PODSTAWOWYCH W POWIECIE WOLIŃSKIM W LATACH 1949–1956

Stopień organizacyjny szkoły	Liczba szkół w poszczególnych latach						
	1949/50	1950/51	1951/52	1952/53	1953/54	1954/55	1955/56
Szkoły pełne o 4 i większej liczbie nauczycieli	3	3	4	4	4	6	6
Szkoły o 3 nauczycielach	1	1	1	1	1	–	2
Szkoły o 2 nauczycielach	1	2	4	6	7	7	7
Szkoły o 1 nauczycielu	12	11	8	7	6	5	3
Ogólna liczba szkół	17	17	17	18	18	18	21
W tym	w mieście	4	4	5	5	5	6
	na wsi	13	13	12	13	13	15
Punkty filialne	–	–	–	–	–	–	3

Opracowano na podstawie pracy magisterskiej Z. Guzika – sieć szkół podstawowych powiatu wolińskiego

W Sierosławiu, gdzie zlokalizowano siedzibę GRN, 1 września 1955 r. utworzono szkołę sześcioklasową z 3 nauczycielami, a dwa lata później była to już szkoła pełna siedmioklasowa, do obwodu której włączono szkoły w Zastaniu i Łuskowie.

Rozwój szkolnictwa podstawowego w powiecie wolińskim w latach 1950–56 charakteryzował się nieznacznym wzrostem ogólnej liczby szkół i szkół pełnych siedmioklasowych oraz znacznym spadkiem liczby szkół o 1 nauczycielu.

Na tym etapie rozwoju szkolnictwa podstawowego w powiecie bazę lokalową stanowiły szkolne budynki poniemieckie wyremontowane i zastępczo przystosowane do celów szkolnych. Stosunkowo dobra sytuacja lokalowa szkół istniała w Świnoujściu, Międzyzdrojach i w Wolinie. Budynek szkolny przy ul. Narutowicza 10 miał duży zapas pomieszczeń szkolnych podobnie jak szkoły w Międzyzdrojach i w Wolinie. Baza lokalowa szkół wiejskich była niewystarczająca, a stan techniczny obiektów bardzo zły, wymagający natychmiastowych remontów. Inspektor szkolny w porozumieniu z radami gmin zrezygnował z budynków jednoizbowych w Kałczewie, Wiselce, Uninie i Mokrzczy. Na potrzeby tych szkół przeznaczono budynki z funduszu ziemi. W Sierosławiu zlokalizowano szkołę w budynku zastępczym. Dobre warunki

w Dargobądku, Przytorze, Karsiborzu, Wiselce, Wapnicy, Uninie i Mokrzczy; szkoły podstawowe niepełne czteroklasowe w Domysłowie, Międzywodziu i Warnowie.

Rejony szkół zbiorczych były bardzo rozległe i wiele szkół niepełnych nie miało faktycznego powiązania ze szkołami zbiorczymi. Ich odległość od szkoły zbiorczej przekraczała niekiedy 4 km.

Od roku 1957 w powiecie wolińskim następuje dynamiczny przyrost ludności. Jeśli w latach 1949–1956 średni roczny przyrost ludności wyniósł około 1100 osób, to w latach następnym, do 1963 roku, wyniósł przeciętnie 1722 osoby rocznie.

Nieporównywalnie szybciej następował w tym czasie wzrost liczby uczniów w szkołach podstawowych. Wynikało to stąd, że do szkół podstawowych zaczęły wkraczać roczniki dzieci urodzonych w 1950 roku i dalszych latach, a w tym samym czasie kończyły szkołę nieliczne roczniki dzieci urodzonych w czasie wojny.

Wyż demograficzny w szkołach rozpoczynał trudny okres tak w szkołach miejskich, jak i wiejskich. W szkołach wiejskich skutkowało podnoszeniem stopnia organizacyjnego szkoły i prowadził do powiązania szkół niepełnych ze zbiorczymi. W roku szkolnym 1956/57 utworzono pełne szkoły siedmio-

klasowe w Ładzinie i Przytorze, z 4 nauczycielami. Program szkoły siedmioklasowej z 3 nauczycielami realizowały szkoły w Dargobądzu, Wisielce i Kołczewie. Podniesienie stopnia organizacyjnego szkoły w Wisielce zostało spowodowane otwarciem w styczniu 1955 r. Państwowego Domu Dziecka z 60 wychowankami w wieku szkolnym. W roku 1957/58 podniesiono stopień organizacyjny szkoły w Karsiborzu, gdzie realizowano program szkoły siedmioklasowej o 3 nauczycielach. W roku następnym szkoły o 3 nauczycielach w Wisielce, Karsiborzu i Dargobądzu stały się pełnymi szkołami siedmioklasowymi o 4 nauczycielach. Następnie, 1 września 1958 r., podniesiono stopień organizacyjny szkoły w Domysłowie do szkoły o 2 nauczycielach realizującej program klasy 6. Utworzono nowy obwód szkolny w Kodrąbiu. Od 1 września 1959 r. każda szkoła zbiorcza w powiecie realizowała plan siedmioklasowej szkoły o 4 nauczycielach. W tym samym roku usamodzielniono jedną z filii szkolnych w Sierosławiu, tworząc samodzielną szkołę o 1 nauczycielu w Zastaniu, która realizowała program klasy 4.

W latach następnych w sieci szkół wiejskich następowały kosmetyczne zmiany. Zlikwidowano następną filię w Łuszkowie, tworząc szkołę o 1 nauczycielu, która realizowała program klasy 4.

Wyż demograficzny w szkołach miejskich przybrał znacznie ostrzejszą formę niż na wsi. Początkowo wzrost liczby uczniów w szkołach był korzystny. Powstawały pełniejsze szkoły, tworzyły się większe zespoły nauczycielskie, rozwijała się specjalizacja zawodowa wśród nauczycieli i różnorodna działalność pozalekcyjna. W roku szkolnym 1958/59 szkoła podstawowa przy ul. Narutowicza w Świnoujściu liczyła 825 uczniów zorganizowanych w 23 oddziałach, a szkoła w Międzyzdrojach 715 uczniów w 19 oddziałach. Racjonalna norma 650 uczniów w szkole była szybko przekraczana.

Szkoła przy ul. Narutowicza w roku szkolnym 1959/60 liczyła 1046 uczniów i 30 oddziałów, a w roku następnym aż 1419 uczniów zorganizowanych w 38 oddziałach, gdzie pracowało 43 nauczycieli. Szkoła Podstawowa nr 2 w Świnoujściu liczyła 692 uczniów, a szkoła przy liceum ogólnokształcącym skupiła 846 uczniów. W szkole podstawowej w Międzyzdrojach uczyło się 905 uczniów, a w Wolinie 656.

Warunki pracy szkół podstawowych były niezmiernie trudne i można je było rozwiązać tylko poprzez budowę nowych obiektów szkolnych. Potrzeba nowych izb lekcyjnych w szkołach wiejskich powiatu wynikała w momencie zmiany stopnia organizacyjnego placówki i wprowadzenia szkoły siedmioklasowej. Gmina Kałczewo miała dwa budynki szkolne, ale żaden z nich nie odpowiadał wymogom szkoły zbiorczej. Tam zorganizowano pierwszą w powiecie szkołę zbiorczą siedmioklasową o 4 nauczycielach i na jej potrzeby wyremontowano duży dom mieszkalny. Odtąd wymianę szkół jednoizbowych na większe budynki, które wymagały remontów, przyjęto jako jeden ze sposobów uzyskiwania dodatkowych izb lekcyjnych. Takiej wymiany dokonano w Mokrzczy, Uninie, a w 1955 roku w Wisielce i Sierosławcu.

Innym sposobem pozyskiwania pomieszczeń lekcyjnych była adaptacja na cele oświatowe mieszkań nauczycielskich znajdujących się w budynkach szkolnych. W ten sposób uzyskano dodatkowe sale lekcyjne w Ładzinie, Dargobądzu, Wapnicy, Uninie, Karsiborzu i Warnowie. Nauczyciele natomiast otrzymywali mieszkania poza budynkiem szkoły, często znacznie lepsze. Niezależnie od tego wykorzystano możliwości prawne rewindykacji budynków szkolnych, które zostały zagospodarowane na inne cele. Na tej drodze uzyskano dziesięcioizbowy budynek szkolny na Warszawie.

W związku z wyżem demograficznym w powiecie potrzebne były natychmiastowe inwestycje obiektów szkolnych. Na terenie powiatu wybudowano trzy szkoły Pomniki Tysiąclecia: w Wisielce – 1962 r., w Międzyzdrojach – 1962 r. i w Świnoujściu Warszawie w 1965 r. Ponadto ze środków budżetowych wybudowano w 1963 r. Szkołę Podstawową nr 4 w Świnoujściu, w 1964 r. Szkołę Podstawową w Kołczewie, w 1964 r. Szkołę Podstawową nr 6 w Świnoujściu.

Rok szkolny 1966/67 zapoczątkował kształcenie młodzieży w ośmioklasowej szkole podstawowej. Realizacja tego zadania nakładała na władze oświatowe powiatu opracowanie sieci szkół ośmioklasowych. Na wniosek inspektora szkolnego, Czesława Nogała, Powiatowa Rada Narodowa w Świnoujściu zatwierdziła nową sieć obwodu szkół podstawowych ośmioklasowych.

Wszystkie szkoły siedmioklasowe przekształcono w ośmioklasowe szkoły podstawowe.

Liceum Ogólnokształcące przy ul. Niedziałkowskiego 2 w Świnoujściu to jedyna szkoła średnia w powiecie wolińskim. Razem z liceum od 1948 r. funkcjonowała szkoła podstawowa, a liczba uczniów uczących się w tej szkole systematycznie rosła. W 1951 r. uczyło się 250 uczniów, w 1956 – 380 uczniów, a w 1959 – 552 uczniów.

Od sierpnia 1951 roku stanowisko dyrektora jedenastoletniej szkoły objął Władysław Dudar. Jego zastępcami kolejno byli: Stanisław Ewertowski, Helena Rajzer-Bonikowska, Henryk Mutczak.

Grono pedagogiczne powoli stabilizowało się. Nauczyciele często pracowali zarówno w szkole podstawowej, jak i w liceum. W 1951 r. było zatrudnionych ogółem 20 nauczycieli, z tego 4 po studiach wyższych, 3 po seminarium nauczycielskim, 9 po liceum pedagogicznym, 1 po liceum, 2 po gimnazjach, 1 po wstępnym kursie pedagogicznym.

Brak dogodnej komunikacji nie pozwalała młodzieży na dojeżdżanie do szkoły. W 1952 roku w budynku szkolnym zorganizowano bazę noclegową dla uczniów spoza Świnoujścia. Na drugim piętrze szkoły mieszkały dziewczęta, a na pierwszym chłopcy. W latach istnienia internatu (1952–1958) liczba wychowanków w ciągu roku wahała się w granicach 30–50 osób. Internatem kierowali: Janina Pfeifer, Maria Wojtulewska i Jolanta Grygoruk. W organizacji internatu pomogła marynarka wojenna, która dostarczyła bezpłatnie łóżka i materace. W 1958 r. ze względu na brak izb lekcyjnych internat został zlikwidowany.

STAN ORGANIZACYJNY SZKÓŁ PODSTAWOWYCH W LATACH 1956/57 I 1961/62

Lp.	Nazwa szkoły	Rok szkolny 1956/57					Rok szkolny 1961/62				
		liczba uczniów	liczba oddziałów	izby lekcyjne	najwyższa klasa	liczba nauczycieli	liczba uczniów	liczba oddziałów	izby lekcyjne	najwyższa klasa	liczba nauczycieli
1.	Świnoujście ul. Narutowicza – szkoła nr 1	470	14	18	7	11	1419	38	18	7	43
2.	Świnoujście ul. Buczka – szkoła nr 2	272	9	6	7	7	692	19	10	7	18
3.	Świnoujście ul. Niedziałkowskiego – szkoła nr 6	388	9	9	7	8	846	20	16	7	17
4.	Międzyzdroje	486	12	10	7	10	905	24	13	7	21
5.	Wolin	372	12	12	7	9	656	19	12	7	18
6.	Sierosław	94	9	6	7	5	98	7	4	7	4
7.	Ładzin	168	7	4	7	4	241	8	6	7	7
8.	Przytor	102	7	4	7	4	157	7	5	7	5
9.	Kołczewo	98	4	4	7	3	163	7	4	7	4
10.	Dargobądz	68	4	3	7	3	117	7	4	7	4
11.	Wisetka	70	5	3	7	3	147	7	5	7	4
12.	Karsibór	57	3	2	6	2	127	7	4	7	4
13.	Unin	54	3	2	6	2	101	7	4	7	4
14.	Wapnica	62	3	2	6	2	139	7	6	7	5
15.	Domysłów	27	2	1	4	1	47	3	2	6	2
16.	Mokrzyca	28	2	1	4	1	26	2	2	4	1
17.	Warnowo	38	2	1	4	1	73	3	2	6	2
18.	Międzywodzie	25	2	1	4	1	39	2	1	4	1
19.	Łuskowo	–	–	–	–	–	50	2	1	4	1
Ogółem		2879	109	89		77	6105	200	122		167

Dane z pracy magisterskiej Z. Guzika – sieć szkół powiatu wolińskiego

Już w 1946 r. zorganizowano przy szkole świetlicę. Korzystał z niej przede wszystkim uczniowie szkoły podstawowej. Świetlica prowadziła dożywianie. Obiekt szkolny wymagał bieżących remontów, ale przede wszystkim odbudowy zniszczonego skrzydła i sali gimnastycznej. Tego zadania podjął się dyrektor, Władysław Dudar.

Ustawa z 1961 r. „O rozwoju systemu oświaty i wychowania” w zakresie średniego szkolnictwa ogólnokształcącego zapewniała, że wykształcenie ogólne i politechniczne zapewni absolwentom szkół średnich podjęcie studiów wyższych oraz przysposobi ich do pracy zawodowej. Licea były organizowane dla absolwentów ośmioklasowej szkoły podstawowej. W roku szkolnym 1967/68 reforma objęła szkolnictwo średnie ogólnokształcące. Zapoczątkowało to proces stopniowego wygaszania liceum opartego na podbudowie

siedmioklasowej szkoły podstawowej. Do pierwszych klas czteroletniego liceum ogólnokształcącego na podbudowie ośmioklasowej szkoły podstawowej dokonano po raz pierwszy naboru 1 września 1967 r. Pełna realizacja reformy została całkowicie ukończona dopiero w roku 1970/71, kiedy we wszystkich klasach licealnych znaleźli się absolwenci ośmioklasowej szkoły podstawowej. Od 1960 roku liczba uczniów Liceum Ogólnokształcącego w Świnoujściu zaczęła systematycznie rosnąć. W 1960 r. było ich 127, w 1962 – 210 a w 1964 – 334.

W sierpniu 1962 r. usamodzielniała się szkoła podstawowa. Jeszcze przez dwa lata pozostawała w budynku liceum, dopiero 1 września 1964 r., po oddaniu do eksploatacji nowego obiektu, rozpoczęła samodzielną pracę jako Szkoła Podstawowa nr 6.

ORGANIZACJA LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO W ŚWINOUJŚCIU W LATACH 1951/52–1959/60

Rok szkolny	Szkoła podstawowa		Klasy i uczniowie liceum							Ogółem uczniów	Nauczyciele	
	uczniowie	nauczyciele	VIII	IX	X	XI	oddziały	uczniowie	absolwenci		ogółem	w liceum
1951/52	250	11	34	15	14	8	4	71	8	321	20	9
1952/53	257	7	44	25	17	12	5	98	11	355	22	15
1953/54	263	6	48	32	18	15	5	113	15	376	20	14
1954/55	265	7	40	37	15	19	5	111	14	376	19	12
1955/56	280	8	26	26	24	13	4	89	11	369	19	11
1956/57	380	5	33	26	17	20	4	96	17	476	20	15
1957/58	444	7	32	22	15	12	4	81	7	525	22	15
1958/59	524	5	27	23	14	18	4	82	10	606	22	17
1959/60	552	7	29	19	12	12	4	72	10	624	25	18

Opracowano na podstawie arkuszy organizacyjnych szkoły

Gwałtowny wzrost liczby uczniów w liceum świnoujskim nastąpił od września 1969, kiedy dokonano naboru do 5 klas pierwszych. W roku następnym w 16 oddziałach uczyło się 509 uczniów.

Wraz ze wzrostem liczby oddziałów rośnie liczba nauczycieli pracujących na pełnych etatach. W roku szkolnym 1969/70 pracowało 23, a w roku szkolnym 1972/73 – 33 nauczycieli. Dyrektorem szkoły był od 1960 roku Zdzisław Podkowski.

Od 1951 roku gospodarka powiatu wolińskiego rozwijała się w przyspieszonym tempie. Ze względu na położenie Świnoujścia w rozwoju tym dominowały dziedziny gospodarki morskiej. Rozwój obrotów handlu zagranicznego, a w szczególności rosnące zapotrzebowanie na polski węgiel przyspieszyły budowę Świnopotu II (1966–68). W 1951 roku przekazano w Świnoujściu do eksploatacji bazę rybacką, a w styczniu 1952 minister żeglugi powołał Przedsiębiorstwo Usług Rybackich „Odra”, które od 1 stycznia 1954 r. przekształciło się w Państwowe Przedsiębiorstwo Dalekomorskie i Usług Rybackich „Odra” (PPDiUR „Odra”).

Rosło zapotrzebowanie na nowe wykwalifikowane kadry. Temu zadaniu miało sprostać szkolnictwo zawodowe. W latach siedemdziesiątych Prezydium Rządu wprowadziło nową strukturę szkolnictwa zawodowego, wprowadzając nowe rodzaje szkół zawodowych: szkoły przysposobienia zawodowego, zasadnicze szkoły zawodowe, technika zawodowe, szkoły majstrów.

W latach 1951–54 w Świnoujściu istniała Zasadnicza Szkoła Metalowo-Elektryczna, która kształciła młodzież w dwóch kierunkach. Minister żeglugi zarządzeniem z 4 kwietnia 1960 roku nr 45 powołał Zasadniczą Szkołę Rybołówstwa Morskiego w Świnoujściu. Pierwszym dyrektorem i organizatorem tej szkoły był Wacław Ignatowicz. We wrześniu 1960 r. rozpoczęło naukę w 6 klasach pierwszych 267 uczniów. Do 1972 r. zawód rybaka dalekomorskiego i nawigatora zdobyło 948 uczniów. Istotny dla edukacji morskiej był fakt przekazania

szkole w 1963 r. statku szkolnego m/s „Emilia Gierczak”, na którym obok statku żaglowego „Zew Morza” były prowadzone praktyczne ćwiczenia w warunkach morskich.

W 1961 roku PPDiUR „Odra” utworzyła Przychodnię Zasadniczą Szkołę Zawodową, ale profil jej kształcenia był nastawiony przede wszystkim na pracowników lądowych (fileciarz, solarz, elektromonter). 1 września 1961 r. podjęło naukę w klasach pierwszych 60 uczniów. Organizatorem i pierwszym dyrektorem szkoły był Bogusław Kolarz.

Na potrzeby powstającej MSR utworzono 1 września 1968 roku przy Zakładowej Zasadniczej Szkole „Odry” 4 klasy pierwsze stoczniove, które kształciły mechaników okrętowych. Oddziały te w 1970 r. zostały przeniesione do wyremontowanego obiektu po byłej szkole podstawowej przy ul. Buczka, dając początek Zasadniczej Szkole Zawodowej MSR. Dyrektorem szkoły został Gerard Wenta. We wrześniu 1970 r. dokonano naboru do 4 klas pierwszych, w których kształcono mechaników okrętowych, monterów kadłubów okrętowych i elektromonterów. MSR finansowała działalność szkoły. Uczniom zapewniała praktyki zawodowe w warsztatach szkolnych na terenie stoczni. Już w pierwszym roku samodzielnej działalności szkoły w 12 oddziałach uczyło się około 316 uczniów.

W końcu lat czterdziestych i początku lat pięćdziesiątych w Świnoujściu i na terenie powiatu powstają rozliczne instytucje wczasowe, handlowe i gastronomiczne, którym potrzebne są kadry z wykształceniem średnim i zawodowym. Znaczący wzrost ludności (w 1950 r. – 13 532 a w 1963 r. – 33 862) i liczby absolwentów szkół podstawowych był wystarczającym powodem do otwierania nowych szkół zawodowych.

W 1961 r. utworzono w obiekcie liceum filię Technikum Handlowego (była to filia Technikum Handlowego nr 9 w Szczecinie). Naukę rozpoczęło w klasie pierwszej 47 uczniów. W następnym roku szkolnym w 2 klasach pierwszych

i 1 klasie drugiej uczyło się 106 uczniów. Największy rozwój szkoły przypadł na rok 1965/66, gdzie w 8 oddziałach uczyło się 250 uczniów. W następnym roku szkolnym zaprzestano naboru do technikum handlowego, a ostatni absolwenci tego kierunku kształcenia opuścili szkołę w 1971 r. Dyplomy techników handlowych otrzymało ogółem 1401 absolwentów.

1 września 1963 roku otwarto w gmachu liceum przy ul. Niedziałkowskiego 2 zasadniczą szkołę zawodową. Jej organizatorem, a jednocześnie pierwszym dyrektorem został Zdzisław Guzik, były inspektor szkolny. W 4 oddziałach klas pierwszych w specjalnościach: kelner, kucharz i sprzedawca uczyło się 124 uczniów. W 1964 r. technikum handlowe, gdzie w 6 oddziałach uczyło się 240 uczniów, uzyskało status sa-

modzielnej szkoły. Od tej pory technikum handlowe i zasadnicza szkoła zawodowa z 8 oddziałami i 233 uczniami pod kierownictwem Z. Guzika tworzy jedną placówkę kształcenia zawodowego.

W szkole dominuje kształcenie na poziomie zasadniczym zawodowym. Ogromnym zainteresowaniem cieszy się kierunek handlowy specjalność sprzedawca. Rośnie liczba oddziałów i uczącej się młodzieży. W roku szkolnym 1965/66 w 13 oddziałach uczyło się 341 uczniów. We wrześniu 1969 utworzono jedną klasę pierwszą wielozawodową, która kształciła młodzież w różnych zawodach. Ogółem w tym czasie uczyło się w 14 oddziałach Zasadniczej Szkoły Zawodowej 351 uczniów.

TABELA 5.

ORGANIZACJA ZASADNICZEJ SZKOŁY ZAWODOWEJ W LATACH 1963/64–1965/66 I 1969/70–1971/72

Rok szkolny	Kierunki kształcenia	Oddziały – Uczniowie						Ogółem	
		kl. I	uczniów	kl. II	uczniów	kl. III	uczniów	oddziałów	uczniów
1963/64	Kelner	1	32	—	—	—	—	1	32
	Kucharz	1	28	—	—	—	—	1	28
	Sprzedawca	2	64	—	—	—	—	2	64
	Razem	4	124	—	—	—	—	4	124
1964/65	Kelner	1	31	1	29	—	—	2	60
	Kucharz	2	54	1	26	—	—	3	80
	Sprzedawca	1	32	2	61	—	—	3	93
	Razem	4	117	4	116	—	—	8	233
1069/70	Kelner	1	27	1	24	1	21	3	72
	Kucharz	1	25	1	23	1	23	3	71
	Sprzedawca	2	61	2	58	2	57	6	176
	Wielozawodowa	1	32	—	—	—	—	1	32
	Razem	5	145	4	105	4	101	14	351
1970/71	Kelner	—	—	1	25	1	23	2	48
	Kucharz	1	27	1	22	1	21	3	70
	Sprzedawca	2	63	2	59	2	57	6	179
	Wielozawodowa	2	61	1	28	—	—	3	89
	Razem	5	151	5	134	4	101	14	386
1971/72	Kelner	—	—	—	—	1	25	1	25
	Kucharz	1	30	1	25	1	22	3	77
	Sprzedawca	1	61	2	60	2	58	5	179
	Wielozawodowa	2	63	2	57	—	—	4	120
	Razem	4	154	5	142	4	105	13	401

Opracowano na podstawie dokumentów znajdujących się w archiwum szkoły

Zapotrzebowanie na kadry ze średnim wykształceniem ekonomicznym spowodowało, że po zaprzestaniu naboru do technikum handlowego rozpoczęto kształcenie w specjalności organizacja i ekonomika przedsiębiorstw. Pierwszego naboru do jednej klasy pierwszej dokonano 1 września 1967 r. Od 1968 r. i w latach następnych tworzone po 2 klasy pierwsze, w których uczyło się ponad 60 uczniów.

Uchwała Rady Ministrów nr 152 z 1958 r. o rozwoju Świnoujścia skutkowała nie tylko większą stabilnością społeczno-gospodarczą i rozwojem gospodarczym powiatu, ale i dużym wzrostem budownictwa mieszkalnego. W 1962 r. w Świnoujściu były 2 szkoły budowlane: Zasadnicza Szkoła Budowlana utworzona przez Szczecińskie Zjednoczenie Budownictwa i Zasadnicza Szkoła Przyzakładowa dla pracujących (filia szkoły Szczecińskiego Przedsiębiorstwa Budownictwa Mieszkaniowego). W 1963 r. nastąpiło połączenie obu szkół w Przyzakładową Zasadniczą Szkołę Budowlaną, w której młodzież zdobywała wykształcenie w zawodach: ogólnobudowlanym, sanitarnym, elektrycznym. Organizatorem i dyrektorem szkoły był Witold Rusakiewicz.

W 1965 roku szkoła otrzymała nowy obiekt przy ul. Gdyńskiej 26 wraz z internatem wybudowanym przy znaczącym udziale uczniów tej szkoły w ramach praktyk zawodowych. W 8 oddziałach uczyło się około 215 uczniów. Byli to młodociani pracownicy, którzy praktyki zawodowe odbywali zgodnie z kierunkiem kształcenia w Szczecińskim Przedsiębiorstwie Budownictwa Mieszkaniowego, Szczecińskim Przedsiębiorstwie Instalacji Sanitarnych, Elektromontażu.

Z ogromnymi trudnościami organizowano w powiecie oświatę rolniczą. Zaledwie 19% ludności powiatu utrzymywało się z rolnictwa. Zdecydowana większość młodzieży, która mieszkała na wsi, nie chciała podejmować nauki w szkołach rolniczych. Pierwsza szkoła przysposobienia rolniczego powstała w 1961 r. w Kołczewie. Utworzono jedną klasę pierwszą z 17 uczniami, ale z braku chętnych szkoła została zamknięta.

W 1963 roku przy ogromnym zaangażowaniu Czesława Zielińskiego – późniejszego dyrektora – udało się otworzyć Szkołę Przysposobienia Rolniczego w Wolinie o kierunku ogrodniczym. Uczyło się w niej 36 uczniów w dwóch oddziałach.

Szczególnego znaczenia po 1951 r. nabierały placówki wychowania przedszkolnego. Najczęściej miały służyć dzieciom matek pracujących. W powiecie wolińskim najwięcej było przedszkoli państwowych. W roku szkolnym 1954/55 działało ogółem 11 placówek przedszkolnych, w tym 9 resortu oświaty a 2 zakładowe. Przedszkola zakładowe działały w Świnoujściu. Były to przedszkola Komendy Portu Wojennego na Monte Cassino, PP „Uzdrowisk”, przy ulicy Słowackiego.

Ogółem przedszkola obejmowały opieką 537 dzieci. W 1955 roku ze względu na niską frekwencję zamknięto 3 przedszkola wiejskie. Pozostało tylko jedno przedszkole wiejskie w Dargobądzu. W latach 1956–1958 pracowało 8 przedszkoli, z tego 7 miejskich w Wolinie, Międzyzdrojach i Świnoujściu.

W 1972 roku rozpoczęto budowę nowego przedszkola. W tym czasie pracowało 11 przedszkoli, z tego 8 w miastach i 3 na wsiach, do których uczęszczało ogółem 906 dzieci. W przedszkolach tych pracowało 55 wychowawczyń.

W latach 1950–1955 państwo podjęło szereg działań zmierzających do wydatnej opieki nad dzieckiem. Rozpoczęto upaństwowianie domów dziecka i zakładów prowadzonych przez instytucje wyznaniowe. W dalszym ciągu istniała potrzeba zapewnienia całkowitej opieki dzieciom osieroconym w wyniku działań wojennych. Narastanie wyżu demograficznego rodziło potrzebę opieki nad dziećmi pozbawionymi domu rodzinnego i dziećmi specjalnej troski.

W styczniu 1955 r. otwarto Państwowy Dom Dziecka w Wisielce, w którym znalazło opiekę 60 dziewcząt i chłopców. Znaczącą rolę w tworzeniu tej placówki odegrał Leon Marciniak, a w latach następnych Wiktor Czarkowski, późniejszy dyrektor. Następny dom dziecka w powiecie otwarto w czerwcu 1965 r. w Lubiniu. Placówkę tę organizował Henryk Bartoszek, który kierował nią do 1989 r. W Państwowym Domu Dziecka w Lubiniu przebywało 40 chłopców, którymi opiekowało się 4 wychowawców.

Od 1958 r. następuje znacząca poprawa w zakresie opieki nad dziećmi wymagającymi specjalnej troski. W tym roku otwarto w Świnoujściu Państwowy Zakład Wychowawczy dla 150 dzieci. Była to specjalna podstawowa szkoła z internatem. Organizatorem tej placówki był Bogusław Kwiatecki.

Rok szkolny 1950/51 zapoczątkował załamanie się wzrostu liczby słuchaczy szkół podstawowych i średnich ogólnokształcących dla pracujących. Znaczna część młodzieży, która z różnych powodów nie ukończyła szkoły podstawowej, a podjęła pracę zawodową, była zobowiązana do uzupełnienia swojego wykształcenia. W 1953 r. została zorganizowana szkoła podstawowa dla pracujących w Wolinie, gdzie w klasach od V do VII uczyło się około 30 słuchaczy. Przy Szkole Podstawowej nr 1 w Świnoujściu utworzono w 1956 r. szkołę dla pracujących. W szkole tej uczyło się w 1956/57 – 23, w 1961/62 – 27, w 1968/69 – 33, w 1970/71 – 14 uczniów.

W 1955 roku otwarto Liceum Ogólnokształcące dla Pracujących w Świnoujściu. W liceum uczyło się w roku 1958/59 – 70, w 1961/62 – 135, w 1965/66 – 166 słuchaczy. W końcu lat siedemdziesiątych utworzono filię Liceum w Wolinie.

Największą popularnością cieszyły się kursy ogólnokształcące w zakresie szkoły podstawowej. W Wydziale Oświaty i Kultury Powiatowej Rady Narodowej w Świnoujściu utworzono w 1958 r. stanowisko podinspektora szkolnego do spraw oświaty dorosłych. Funkcję tę pełnili kolejno: Tadeusz Jasiński i Tadeusz Lipiec. Od tego czasu następuje systematyczny wzrost liczby kursów eksternistycznych, na których przygotowywano do egzaminu w zakresie szkoły podstawowej.

W roku 1958 na 7 kursach 55 słuchaczy przygotowało się do egzaminów w zakresie kl. V–VII szkoły podstawowej. Liczba kursów i słuchaczy systematycznie rosła. Ogółem na 92 kursach w latach 1958–1967 ukończyło szkołę podstawową 2095 słuchaczy.

TABELA 6.

KURSY EKSTERNISTYCZNE W ZAKRESIE SZKOŁY PODSTAWOWEJ W POWIECIE WOLIŃSKIM W LATACH 1958–1967

Rodzaj szkoły	Liczba kursów – słuchaczy								Ogółem	
	kl. IV	słuchacze	kl. V	słuchacze	kl. VI	słuchacze	kl. VII	słuchacze	kursów	słuchaczy
1958	–	–	2	10	2	14	3	31	7	55
1959	–	–	1	4	2	10	4	33	7	47
1960	–	–	–	–	–	–	12	154	12	154
1961	–	–	2	10	2	10	7	131	11	151
1962	–	–	1	3	–	–	5	90	6	93
1963	–	–	3	34	3	68	10	264	16	366
1964	–	–	–	–	2	14	11	372	13	386
1965	2	14	–	–	1	24	11	340	14	378
1966	–	–	–	–	2	19	14	507	16	526
1967	–	–	–	–	–	–	15	173	15	173
Razem	2	14	9	61	14	159	92	2095	117	2329

Opracowano na podstawie dokumentów z archiwum miejskiego: WED– 29/2 do 29/48

Kierunki przemian oświaty świnoujskiej w latach 1973–2004

Zgodnie z założeniami Ministerstwa Oświaty i Wychowania rozpoczęto tworzenie gminnych szkół zbiorczych, które miały zapewnić wszystkim dzieciom mieszkającym na wsi dostęp do szkoły ośmioklasowej.

Szkoły podstawowe w mieście przeszły nie tylko reformę strukturalną. Wszystkie szkoły mają dobrze wyposażone gabinety informatyki, fizyki, biologii i klasopracownie przedmiotów humanistycznych. Nauczyciele podnoszą swoje kwalifikacje poprzez zdobywanie stopni zawodowych. 10 września 2004 r. na 205 nauczycieli było 16 stażystów, 32 nauczycieli kontraktowych, 126 nauczycieli mianowanych, 31 nauczycieli dyplomowanych.

Zgodnie z ustawą podpisaną przez Prezydenta RP w 1999 roku gimnazjum stało się nowym etapem szkoły powszechnej dla młodzieży w wieku 13–16 lat. Od tego czasu sześciolletnie szkoły podstawowe i trzyletnie gimnazja zostały podporządkowane samorządom gmin, a szkoły ponadgimnazjalne samorządom powiatu.

Tak więc obowiązek powołania gimnazjów na terenie Świnoujścia spadł na Radę Miasta (Świnoujście zostało gminą na prawach powiatu), która 12 marca 1999 roku Uchwałą nr VII / 43 / 99 utworzyła: Gimnazjum Publiczne nr 1, przy ulicy Witosa 12, Gimnazjum Publiczne nr 2, przy ulicy Kościuszki 11, Gimnazjum Publiczne nr 3, przy ulicy Norweskiej 2, Gimnazjum Specjalne przy Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym im. M. Konopnickiej, przy ulicy Piastowskiej 55.

TABELA 7.

ORGANIZACJA SZKÓŁ PODSTAWOWYCH W DNIU 10 WRZEŚNIA 2004 ROKU

Szkoły podstawowe	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba nauczycieli					Dyrektor szkoły
			ogółem	stażyści	kontraktowi	mianowani	dyplomowani	
Nr 1	658	29	52	6	3	32	1	Ewa Kręczyńska-Pędziwiatr
Nr 2	284	16	26	3	7	16	–	Renata Kornik
Nr 4	787	33	60	2	11	33	14	Marzena Stryjewska
Nr 6	765	31	54	1	9	38	6	Stanisława Płociniak
Nr 9	82	6	13	4	2	7	–	Alicja Miller
Ogółem	2576	115	205	16	32	126	31	

Opracowano na podstawie arkuszy organizacyjnych szkół

Gimnazjum Publiczne nr 3, przy ulicy Norweskiej, otrzymało 1 września 2002 r. własny obiekt po szkole zawodowej MSR i rozpoczęło funkcjonowanie jako Gimnazjum nr 3.

28 czerwca 2001 r. Rada Miasta Świnoujście uchwałą nr L II/321/2001 utworzyła gimnazjum integracyjne w Zespole Szkół Publicznych nr 4 im. Kpt. ż.w. Mamerta Stankiewicza, przy ulicy Szkolnej 1.

W pierwszym roku działalności gimnazjów w Świnoujściu naukę na tym etapie kształcenia rozpoczęło w 22 oddziałach klas pierwszych 512 uczniów. We wrześniu 2001 r. w gimnazjach kontynuowało naukę 1553 uczniów w 65 oddziałach. Gimnazja zostały bardzo dobrze przygotowane do rozpoczęcia swojej działalności. Każde z nich miało pracownię komputerową, bibliotekę i klasopracownię przedmiotów humanistycznych. 1 września 2004 r. w gimnazjach publicznych uczyło się 1456 uczniów zorganizowanych w 112 oddziałach.

W placówkach tych było zatrudnionych 112 nauczycieli, z tego 107 na pełnych etatach.

Liceum – po sześćdziesięciu latach – stało się jedynym gospodarzem i użytkownikiem obiektu. We wrześniu 2004 r. w trzyletnim liceum uczyło się w 25 oddziałach 751 uczniów i było zatrudnionych 42 nauczycieli na pełnych etatach, z tego: 3 – stażystów, 3 – kontraktowych, 26 – mianowanych i 10 dyplomowanych. Szkołą kierowała Grażyna Szczodry.

W drugiej połowie lat osiemdziesiątych rozpoczęła się dyskusja nad możliwością tworzenia i działania szkolnictwa społecznego i prywatnego. Na początku 1991 r. w Świnoujściu powstaje pierwsze stowarzyszenie skupiające nauczycieli i rodziców – Społeczne Stowarzyszenie Szkoły Gimnazjalnej, z Januszem Dziekońskim na czele, które 1 września 1991 roku za zgodą Ministerstwa Oświaty otwiera pierwszą Społeczną Szkołę Podstawową, w której rozpoczyna naukę 26 uczniów. Organizatorem i pierwszym dyrektorem tej szkoły był Marian Szostak. Miasto wydzierżawiło szkole obiekt po byłym przedsiębiorstwie remontowym KPRB, przy ulicy Grunwaldzkiej 47. Po przeniesieniu szkoły do byłej szkoły

TABELA 8.

ORGANIZACJA GIMNAZJÓW W DNIU 10 WRZEŚNIA 2004 ROKU

Gimnazjum publiczne	Oddziały – uczniowie						Ogółem		Liczba nauczycieli	Dyrektorzy
	kl. I	uczniów	kl. II	uczniów	kl. III	uczniów	oddziałów	uczniów		
nr 1	10	264	9	224	7	188	26	676	46	Jolanta Rosolecka
nr 2	4	85	8	197	9	237	21	519	44	Edyta Tomaszek
nr 3	3	71	3	54	3	60	9	185	18	Renata Brudnik
nr 4 integracyjne	2	37	1	19	1	20	4	76	4	Marzena Stryjowska
Razem	19	457	21	494	20	505	60	1456	112	

Opracowano na podstawie arkuszy organizacyjnych szkoły

Wraz z przemianami polityczno-gospodarczymi po 1989 roku następuje w Świnoujściu spadek zainteresowania absolwentów szkół podstawowych dalszym kształceniem w szkołach zawodowych. Rośnie natomiast liczba uczniów w liceum, gdzie 1 września 1989 r. w 19 oddziałach uczyło się ich 644.

W konsekwencji tych przemian 1 września 1990 r. w obiekcie szkolnym MSR zostaje otwarte II Liceum Ogólnokształcące. Do dwóch klas pierwszych dokonano naboru 60 uczniów. Organizatorem i dyrektorem tej szkoły była Halina Siewko. Następuje szybki rozwój szkoły. W 1994 r. w 9 oddziałach uczyło się 240 uczniów, a w 1996 r., w 12 oddziałach, 351 uczniów. Wraz z wprowadzeniem reformy do szkół ponadgimnazjalnych władze Świnoujścia uporządkowały lokalizację szkół średnich. Uchwała Rady Miejskiej ze stycznia 2002 r. doprowadziła do likwidacji II Liceum na Warszawie. W budynku byłego liceum umieszczono Gimnazjum nr 3. Szkoły zawodowe przeniesiono z budynku przy ulicy Niedziałkowskiego 2 na ulicę Gdyńską 26. 1 września 2002 r. utworzono Liceum Ogólnokształcące z Oddziałami Integracyjnymi im. Mieszka I, przy ulicy Niedziałkowskiego 2.

radzieckiej przy ul. Matejki 35 następuje jej prężny rozwój. W 1993 r. w 5 oddziałach uczyło się 66 uczniów, a w 1998 r. w 8 oddziałach było 114 uczniów. We wrześniu 1999 r. STSG prowadzi trzy szkoły: szkołę podstawową z 7 oddziałami – 99 uczniów, gimnazjum z 1 oddziałem – 14 uczniów, liceum ogólnokształcące z 4 oddziałami – 69 uczniów. W 2004 roku szkoła podstawowa i gimnazjum uzyskały certyfikat „Szkoła z klasą”. Szkołą kieruje Janina Lech.

Pierwsze Społeczne Liceum Ogólnokształcące zostało utworzone w Świnoujściu w 1991 r. przez Społeczną Fundację „Logos”. Fundację utworzyli nauczyciele liceum i rodzice na czele z prezesem, a następnie dyrektorem szkoły, Małgorzatą Gołębiowską. Naukę rozpoczęło 35 uczniów w dwóch oddziałach klas pierwszych. W 1992 r. w 5 oddziałach uczyło się 88 uczniów, a w 1998 r. w 11 oddziałach 210 uczniów. W 2002 r. gimnazjum zdobyło certyfikat „Szkoła z klasą”. We wrześniu 2004 roku w Społecznej Szkole Fundacji „Logos” w 6 oddziałach uczyło się 122 uczniów, w tym: 61 uczniów w trzech oddziałach w gimnazjum, 61 uczniów w trzech oddziałach liceum.

Szczecińska Fundacja *Talent Promocja Postęp* w obiekcie po byłym domu wczasowym, przy ulicy Kasprowicza, tworzy w 1995 r. liceum ogólnokształcące. Organizatorem i pierwszym dyrektorem tej placówki była Helena Stenzel. W dniu otwarcia do klasy pierwszej uczęszczało 30 uczniów. Było to liceum z 4 oddziałami i około 80 uczniami. Ostatniego naboru do klasy pierwszej liceum dokonano w 2002 r. Z braku chętnych i dużej konkurencji następuje likwidacja szkoły.

Decyzją kuratora nr 021/52 został powołany od dnia 1 września 1975 roku Zespół Szkół Zawodowych nr 1 w Świnoujściu. W skład zespołu włączono: Liceum Ekonomiczne, Liceum Zawodowe, Zasadniczą Szkołę Zawodową, Liceum Ekonomiczne dla Pracujących, Średnie Studium Zawodowe, Technikum Zawodowe dla Pracujących. Powstała w Świnoujściu największa placówka kształcenia zawodowego bez własnego obiektu, korzystająca jedynie z pomieszczeń liceum ogólnokształcącego. Dyrektor zespołu, Tadeusz Lipiec, w trudnych warunkach lokalowych organizował proces dydaktyczno-wychowawczy i tworzył bazę szkoły. Szkoła dysponowała zautomatyzowaną salą audiowizualną, gabinetem fizyki, salą maszynopisania, gabinetem technologii i chemii oraz pracowniami przedmiotów ogólnokształcących. W roku szkolnym 1997/98 w szkole młodzieżowej w 29 oddziałach uczyło się 842 uczniów, z tego 472 na poziomie szkoły średniej a 370 w zasadniczych szkołach zawodowych. W szkole pracowało 33 nauczycieli, z tego 30 na pełnych etatach.

1 września 1976 r. na mocy decyzji kuratora nastąpiło połączenie szkoły rybołówstwa morskiego i szkoły zawodowej przy PPDiUR „Odra” w jeden zespół – Zespół Szkół Rybołówstwa Morskiego im. E. Kwiatkowskiego. Dyrektorem zespołu został Waldemar Cudowski.

We wrześniu 1978 r. szkoła otrzymała nowy obiekt wraz z internatem, przy ulicy Sołtana 2 w Warszawie. Była to szkoła resortowa Ministerstwa Transportu i Gospodarki Morskiej o ogólnokrajowym zasięgu rekrutacji. We wrześniu 1993 r. została przemianowana na Zespół Szkół Morskich im. E. Kwiatkowskiego, w skład którego wchodziły: pięcioletnie technikum młodzieżowe na podbudowie szkoły podstawowej kształcące w zawodach: nawigator, technik, mechanik, technik ochrony środowiska; trzyletnie technikum młodzieżowe na podbudowie ZSZ kształcące w zawodzie technik mechanik; trzyletnia szkoła zawodowa kształcąca w zawodzie mechanik.

W 1995 r. w zespole szkół uczyło się 680 uczniów, było zatrudnionych 61 nauczycieli, w tym 38 w pełnym wymiarze. Dyrektorem szkoły była Ludmiła Rachwał. Praktyki morskie uczniowie ZSM odbywali na statkach Wyższych Szkół Morskich w Gdyni i w Szczecinie, bowiem od 1991 r. szkoła nie miała własnego statku.

Filia Liceum Medycznego cieszyła się dużym zainteresowaniem absolwentek szkół podstawowych z całego powiatu. Od utworzenia filii dokonano naboru ponad 30 dziewcząt do jednej klasy pierwszej. W roku szkolnym 1976/77 w trzech oddziałach – kl. I, II i III – uczyło się 64 uczniów, a w roku na-

stępnym w czterech oddziałach było 131 dziewcząt. Duże zapotrzebowanie rynku pracy na średni personel medyczny stwarzało dobrą perspektywę rozwoju tej placówki. We wrześniu 1978 r. szkoła otrzymała nowy obiekt, przy ulicy Grodzkiej 3, a Kuratorium Oświaty i Wychowania w Szczecinie przekształciło filię w samodzielną szkołę. We wrześniu 1987 r. w szkole otwarto nowy kierunek kształcenia – opiekuńki dziecięce.

Wraz z rozwojem MSR rosła liczba oddziałów i uczniów szkoły, która przygotowywała kadry do pracy w tym zakładzie. W 1973 r. utworzono trzyletnie technikum po zasadniczej szkole – budowy maszyn i urządzeń okrętowych. Zapotrzebowanie na średnią kadrę techniczną spowodowało utworzenie w 1989 r. pięcioletniego technikum budowy maszyn i urządzeń okrętowych. Organizatorem tego kierunku kształcenia była Halina Siewko – dyrektor szkoły.

Pozostałe szkoły zawodowe: Zasadnicza Szkoła Zawodowa i Zasadnicza Szkoła Budowlana w Świnoujściu przygotowywały kadry na poziomie robotników wykwalifikowanych. Szkołę zawodową – WZDZ – przeniesiono w 1976 r. do nowego pawilonu, przy ulicy Buczka 2. Szkołą kierowała Helena Stenzel. Natomiast szkoła budowlana z dużym trudem dokonywała naboru do klas pierwszych. Przemiany społeczno-polityczne i załamanie gospodarcze – szczególnie kryzys budownictwa – doprowadziły w 1983 r. do likwidacji szkoły budowlanej. Budynek po byłej szkole przejął Zespół Szkół Zawodowych nr 1 i udostępnił go Szkole Podstawowej nr 4. Uczniowie klas II i III zasadniczej szkoły kontynuowali naukę w ZSZ nr 1 i w Zespole Szkół Rybołówstwa Morskiego.

Nowa sytuacja społeczno-gospodarcza w Świnoujściu spowodowała w zakresie kształcenia zawodowego szereg istotnych zmian. Nastąpiło znaczące ograniczenie kształcenia młodzieży w zasadniczych szkołach zawodowych. W 1983 r. zlikwidowano szkołę budowlaną. MSR rezygnuje z utrzymania i finansowania własnej szkoły. Obiekt wraz z młodzieżą przejmuje Kuratorium Oświaty i Wychowania w Szczecinie. Od 1990 r. zaprzestano naboru do klas pierwszych i ostatecznie w 1995 r. nastąpiła likwidacja szkoły. W Zespole Szkół Medycznych w 1991 r. zaprzestano kształcenia opiekunek dziecięcych, a w 1993 r. nie dokonano naboru do klas pierwszych ochrony zdrowia i pielęgnowania chorych. W 1994 r. utworzono Medyczne Studium Zawodowe, a od września 1998 r. rozpoczęto kształcenie techników ortopedów. W 1993 r. zlikwidowano Zespół Szkół Rybołówstwa Morskiego i utworzono Zespół Szkół Morskich, w którym zaprzestano naboru do Zasadniczej Szkoły Zawodowej – rybak morski. W Zespole Szkół Zawodowych nr 1 zaprzestano naboru do Liceum Zawodowego, które kształciło w zawodzie sprzedawca-magazynier i pracownik administracyjno-biurowy.

We wrześniu 2002 r. rozpoczęto wdrażanie drugiego etapu reformy strukturalnej, która dotyczyła szkół ponadgimnazjalnych. Wówczas zlikwidowano pięcioletnie technikum i czteroletnie licea techniczne i licea zawodowe, a w ich miejsce utworzono czteroletnie technikum oraz dwu- i trzyletnie

zasadnicze szkoły zawodowe. Na wniosek naczelnika Wydziału Oświaty, Janiny Śmiałkowskiej, Rada Miasta Świnoujścia Uchwałą nr LVII/351 z dnia 30 października 2001 r. ustaliła sieć publicznych szkół ponadgimnazjalnych.

W Zespole Szkół, przy ul. Gdyńskiej 26, we wrześniu 2004 roku do klas pierwszych Technikum Ekonomicznego, Technikum Hotelarskiego oraz Technikum Żywności i Gospodarstwa Domowego przyjęto 180 uczniów. Ogółem w szkole w 14 oddziałach uczyło się 406 uczniów, gdzie pracowało 31 nauczycieli, z tego 2 stażystów, 6 kontraktowych, 20 mianowanych i 3 dyplomowanych. Szkołą kieruje Gabriela Kopacka.

W Zespole Szkół Morskich, przy ulicy Sołtana, 21 września 2004 r. uczyło się w trzech oddziałach Zasadniczej Szkoły Zawodowej – mechanik morski – 62 uczniów, w trzynastu oddziałach Technikum Morskiego – 341 uczniów, w sześciu oddziałach Liceum Profilowanego – 152 uczniów. W szkole pracuje 58 nauczycieli, z tego: 10 stażystów, 11 kontraktowych, 28 mianowanych i 9 dyplomowanych. Szkołą kieruje Marzena Baranowska.

Zespół Szkół Medycznych w roku szkolnym 2004/2005 kształcił w czterech oddziałach Technikum Ortopedycznego 91 uczniów oraz w Studium Zawodowym 129 słuchaczy. W szkole pracuje 19 nauczycieli, z tego 3 stażystów, 2 kontraktowych, 11 mianowanych i 3 dyplomowanych. Dyrektorem szkoły jest Krystyna Mroczek.

W szkole ZDZ we wrześniu 2004 r. kształciło się na poziomie Zasadniczej Szkoły Zawodowej 91 uczniów w zawodach fryzjer, kelner i sprzedawca. Natomiast w 5 oddziałach Technikum Elektrycznego uczyło się 127 uczniów. W szkole pracuje 20 nauczycieli, z tego 3 stażystów, 11 kontraktowych, 5 mianowanych i 1 dyplomowany. Szkołą kieruje Wiesława Żułek.

noujścia liczba dzieci w wieku przedszkolnym znacznie jednak odbiegała od liczby miejsc, którymi dysponowały placówki wychowania przedszkolnego. Co więcej, sytuacja ta z roku na rok ulegała pogorszeniu. W roku szkolnym 1975/76 na 1012 miejsc w przedszkolach przypadało 1295 dzieci. Problem ten został częściowo złagodzony przez oddanie do użytku sześcioddziałowego przedszkola w 1973 r., ale znaczna poprawa nastąpiła dopiero po wybudowaniu dalszych dwóch placówek przedszkolnych w 1979 i 1980 r.

We wrześniu 1980 r. w mieście pracowało 10 przedszkoli, z tego 2 zakładowe – Komendy Portu Wojennego i Uzdrowisk. W 48 oddziałach znalazło opiekę 1314 dzieci, w tym w przedszkolach miejskich 1098 dzieci. Przemiany polityczne i gospodarcze po roku 1989 spowodowały w Świnoujściu między innymi spadek miejsc w przedszkolach. Zakłady pracy – ze względu na kłopoty finansowe – likwidują przedszkola zakładowe. W 1992 r. zostało zlikwidowane przedszkole PP „Uzdrowiska”. Znacząca podwyżka opłat za pobyt dzieci w przedszkolach, rosnąca liczba bezrobotnych matek stawały się powodem malejącej liczby dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego. W 1991 r. władze gminy likwidują sześcioddziałowe przedszkole przy ulicy Wyspiańskiego. Aby zapewnić sześciolatkom ustawowe prawo do rocznego przygotowania się do szkoły, władze oświatowe przeznaczyły na ten cel Przedszkole Miejskie nr 5, przy ulicy Witosa 7. W roku szkolnym 1991/92 w 9 przedszkolach – w tym 2 zakładowych – przebywało 1097 dzieci zorganizowanych w 42 oddziałach. W placówkach przedszkolnych pracowało 79 nauczycieli.

Rada Miasta Świnoujście Uchwałą nr XXIV/204/2004 z dnia 27 maja 2004 r. ustaliła następującą sieć publicznych przedszkoli prowadzonych przez miasto: Przedszkole Miejskie

TABELA 9.

SZKOŁY ZAWODOWE – STAN NA DZIEŃ 10 WRZEŚNIA 2004 ROKU

Szkoła	Zasadnicza		Średnia		Razem		Nauczyciele				
	oddz.	ucz.	oddz.	ucz.	oddz.	ucz.	ogółem	staż.	kont.	mian.	dypl.
Zespół Szkół, ul. Gdyńska 26	–	–	14	406	14	406	31	2	6	20	3
Zespół Szkół Morskich, ul. Sołtana 2	3	62	19	493	22	555	58	10	11	28	9
Zespół Szkół Medycznych, ul. Grodzka 3	–	–	9	220	9	220	19	3	2	11	3
WZDZ, ul. Norweska 12	4	91	5	127	9	218	20	3	11	5	1
Razem	7	153	47	1246	54	1399	128	18	30	64	16

Opracowano na podstawie arkuszy egzaminacyjnych szkół

Uchwała Sejmu PRL z 13 października 1973 r. w sprawie edukacji narodowej zakładała stopniowe upowszechnianie wychowania przedszkolnego w mieście i na wsi. Przedszkole powinno zapewnić właściwy rozwój fizyczny, umysłowy i społeczny dziecka przez kształtowanie umiejętności, sprawności oraz rozszerzanie zasobów wiedzy, rozbudzenie uczuć patriotycznych, rozwijanie mowy i myślenia. Na terenie Świ-

skie nr 1, ulica Warszawska 13; Przedszkole Miejskie nr 3, ulica Batalionów Chłopskich 5; Przedszkole Miejskie nr 5, ulica Witosa 7; Przedszkole Miejskie nr 9, ulica Sosnowa 16; Przedszkole Miejskie nr 10, ulica Monte Cassino 24; Przedszkole Miejskie nr 11, ul. Gdyńska 27.

1 września 2004 r. zostało zamknięte sześcioddziałowe przedszkole Komendy Portu Wojennego.

W roku szkolnym 2004/2005 pracowało 7 przedszkoli finansowanych przez gminę. W 34 oddziałach znalazło opiekę 775 dzieci. W placówkach tych pracowało 73 nauczycieli, z tego 8 kontraktowych, 57 mianowanych i 8 dyplomowanych.

nie z kierunkami zmian zawartymi w raporcie Komitetu Ekspertów – zaczęto odchodzić w szkolnictwie specjalnym od sztywnego podziału dzieci i młodzieży wg rodzaju i stopnia upośledzenia na rzecz integracji uczniów niepełnosprawnych i pełnosprawnych. W mieście powstają 2 szkoły integracyj-

ORGANIZACJA PRZEDSZKOLI MIEJSKICH WG STANU Z DNIA 10 WRZEŚNIA 2004 ROKU

TABELA 10.

Przed- szkola	Oddziały – dzieci						Razem		Nauczyciele				
	6-latki	dzieci	5-latki	dzieci	3-4-latki	dzieci	oddz.	dzieci	ogółem	staż.	kont.	mian.	dypl.
nr 1	2	42	2	50	2	60	6	152	14	–	3	9	2
nr 3	2	40	1	38	3	84	6	162	14	–	1	13	–
nr 5	8	135	–	–	–	–	8	135	15	–	2	11	2
nr 9	3	49	–	–	1	19	4	68	7	–	–	7	–
nr 10	2	50	2	43	2	62	6	155	14	–	2	9	3
nr 11	1	25	1	22	2	56	4	103	9	–	–	8	1
Razem	18	341	6	153	10	281	34	775	73	–	8	57	8

Opracowano na podstawie arkuszy organizacyjnych

Problemy dzieci specjalnej troski, a szczególnie organizacja szkolnictwa specjalnego, znalazły odbicie w dokumencie Ministerstwa Oświaty i Wychowania z 1973 r. Wytyczne w sprawie rozwoju kształcenia specjalnego i pomocy dzieciom z odchyleniami i zaburzeniami rozwojowymi zostały przyjęte jako początek procesu poprawy szkolnictwa specjalnego.

Na terenie Świnoujścia działały 2 zakłady wychowawcze. Obejmowały opieką młodzież o średnim i lekkim stopniu upośledzenia umysłowego i podlegały bezpośrednio Kuratorium Oświaty i Wychowania w Szczecinie. Młodzież w tych zakładach rekrutowała się z miasta oraz pobliskich okolic i była kierowana do ośrodka przez KOiW. W 1978 r. doszło do połączenia obu zakładów w Państwowy Zakład Wychowawczy im. M. Konopnickiej. Mieścił się przy ulicy Piastowskiej 55, a jego dyrektorem został Tadeusz Majda. Po 1989 r. – zgod-

ne: Szkoła Podstawowa i Liceum Ogólnokształcące. Mimo tych tendencji następuje rozwój Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego. W 1998 r. została utworzona Zasadnicza Szkoła Specjalna. W klasie pierwszej w zawodach: malarz-tapeciarz, kucharz i fryzjer podjęło naukę 16 uczniów. W ośrodku uczyło się ogółem 147 uczniów, w tym 131 w Specjalnej Szkole Podstawowej. 1 września 1999 r. utworzono w ośrodku 2 klasy pierwsze gimnazjum specjalnego, w których uczyło się 32 uczniów. Tak więc w roku szkolnym 2004/2005 w skład Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego wchodziły: Specjalna Szkoła Podstawowa z 4 oddziałami i 42 uczniami, Gimnazjum Specjalne z 4 oddziałami i 32 uczniami, Zasadnicza Szkoła Zawodowa specjalna z 6 oddziałami i 89 uczniami. W ośrodku pracuje 21 nauczycieli, z tego 7 kontraktowych, 12 mianowanych i 7 dyplomowanych. Dyrektorem ośrodka od 1996 r. jest Monika Lech.